

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE:
DRUKKERIJ COLLEGE
RESOLVERENWAL (Stoenderpoort)
— TONGEREN —
Postchek N° 24555. — Telefoon 13.

AANKONDIGINGEN.

Pris per regel fr. 1,60
Tusschen Allerlei en Provincie-
nieuws, volgens overeenkomst.
KLEINE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels fr. 3,50
Elke regel meer fr. 0,75

't Kruiske

Wie van ons, Vlamingen, kunt het choon gedicht van Gui-to Gezelle niet, waar hij vertelt hoe zijn moeder hem het kruiske kerde vragen aan vader 's avonds voor het slapen gaan.

't Eerste dat mijn moeder vragen leerde, in lang verleden dagen, als ik hikkende, ongeriafd nog van woorden, 't was, te gader oet mijn handjes doende: « Vader, zeef me 'n kruiske, als 't u belieft! »

Deze schoone gewoonte van het kruiske geven is in vele streken van ons land nog goed in voege. Het gebeurt zelfs nog dikwijls dat wij in de stat e een vader zien die een hand geeft aan zijn verterkende zoon en tegelijkertijd met een klein vluchtig gebaar zijn zoon tekenet met duim en wijsvinger. En wanneer vreed de menschen uit andere landen in Vlaanderen op bezoek zijn, worden ze telkenmale getroffen als ze 's avonds de kleine kinderen naar vader zien komen om een kruiske.

Vele handen echter hebben torenwoordig het zegen en verbeid en verwachten blijkbaar meer van een straffende hand. Helaas! . . . als men meer zegende, zou men minder behoeven te straffen.

Hoe jammer, dat vele ouders dit priesterlijk stuk van hun ondertaak verzetten en niet eens meer beaffen: dat zij zegenen kunnen, dat zij zegenen mogen, dat zij zegenen moeten.

Gij, ouders, hebt de macht om te zegenen. God gaf u die macht, God, de bron van zegen en genade. Door het Heilig Huvvelijk heeft God uw handen gewijdt tot vader- en moederhanden. Niet om te werken alleen, te koesteren en te straffen, maar ook en zeker niet op de laatste plaats, om te zegenen.

In het Oude Verbond waren de aartsvaders zich van de macht bewust. Isaac zegende zijn zoon Jacob: « Wie u vloekt, zij gevloekt, wie u zegent, zij gezegend! » En Jacob legde zijn kleinkinderen zegenend de handen op: « God zegene u in 't veld, dat zooveel ouder te geword is niet meer schijnen te weten, dat ook zij drager zijn van Gods zegen over hunne kinderen; dat deze kostbare schatten onbenut blijven, en verloren gaan, dat de kinderen, die zooveel dien zegen behoeven, nu zonder dien ouderzegen door het leven gaan, lijden en strijden moeten zonder de krachtigen steun van vader en moeder.

De zegen des vaders bouwt huizen voor zijn kinderen. Waarom bouwt gij niet mede aan het levensgeluk en de melevreugd van uw kinderen? Gij hebt toch de macht om te zegenen.

Wanneer de kinde en ouder worden, weet gij d'kwert niet waaraan zij gaan, gij weet niet door welke gevaren zij trekken. Waarom geeft gij hen dan niet het beste mee wat gij kunt meegeven: u w zegen. Dat zullen zij zich lang herinneren. Zegen uw kinderen met een kruiske op het voorhoofd:

« Een kruiske als zij opstaan,
Een kruiske als zij slapen gaan;
Een kruiske als zij scheiden,
Een kruiske als zij lijden;
En . . . als gij eenmaal sterven moet
Een kruiske . . . als lat te afschids-greet!

'T SPAREN

Zet de zeilen naar den wind
Maar in 't gods, beste vring!
Stel uw toring naar uw nering
Of uw nering krijgt de toring
En uw geldbeurs blijft onthoring
En gij zelf erbij, gervind!

Matigheid maakt zuiver bloed
Spaarsaamheid baart overvloed,
Volle magen — leege kasten
Weken feesten — maanden vasten
Dronken mannen — viese gasten
Modepronksters — arm aan goed!

Al uitgegeven wat men winst
Sort den afgrond in, mijn kind,
Wie van jongsof niet kan sparen
Words niet wijzer met de jaren
Zal nooit groot fortuin vergaren
Nimmer vres noch vreugde vindt!

Leest en verspreidt

“DE POSTRIJDER”

het oudste weekblad van Limburg

Onweerswolken over Europa

Eene zwarte onweerswolk heeft den internationalen hemel over Europa verdonkerd op het einde der verleden week: de dreigementen van Barcelona det r oede vliegtuigen Italiaansche havens zouden gaan bombardeeren.

We kunnen niet zeggen of er in de bedreiging niet meer blifft dan werkelijkheid lag in het bericht, in alle geval Barcelona is van een kale reis teruggekomen.

Went niet zoodra hdden Parijs en Londen de tar den laten zien, en had Italie laten weten dat het niet met woorden maar met kanonschoten zou antwoorden, of de rooden trkken voorzichtig dshalve terug en lieten weten dat het zoo niet gemaend was en dat zij enkel een beschieting van nationlistische Spaansche steden bedoeld had en.

Al of Engeland en Frankrijk zich dan kwaad hadden behoeven te maken?

De ontpanning is echter onmiddellijk ingetreden, maar het blifft niet minder waar dat de eerste gesteltnis der roode kopstuk en te Barcelona gevarlijk blifft.

Hopeos veroordeeld, in tweeën gedeeld, tracht het roode Spanje de heele wereld in zinnen val mee te sleepen en laat geen uitdaging onveret om zijn doel te bereiken.

De bombardementen van Franco's vliegtuigen rkk e en geweld g de senuten van onze ooren pannen wereld, en de vijanden van Franco, buten de ijsselijkheid uit welke zij tweveghroegen.

Immers, de luchtommen treffen ook weerlooze burgers, vrouwen en kinderen, en ook deppen, vooral van Britsche nationaliteit werden getroffen.

Wij zden de laatste zinn om de lucht-bombardementen der nationlisten te verdedigen, maar het moet ons ook riet belletten rekere ziken te zien zoals ze zijn, en naast de aanslacht totten Franco ook Franco's verdedig te hooren.

De nationlistische luchtmacht, voort Franco aan, bmb-rdeert geen opeer, steent en treedt alleen op door waar militaire objectieven voor handen zijn: munst edopots en trepencnconcentraties, havenwijken waar zich dan bunnere bevinden . . . en Britsle schepen, die, de Engelsche regeerders moeten het toeveuen, er zich bevinden behuot op win ten en wetende welk risico zij er loopen.

Een groot gedeelte van de openbare opinie, verkerd in 't licht, houdt met deze factoren geen rekening en er wordt een atmosfeer geschapen, zoodanig beladen, dat vandaag of morgen de Bliksem kan uit-slaan en Europa in vuur en vlam zet. Het is een waar geluk dat er in Engeland een cabinet-chamberlain bestaat dat als donderroede de electriciteit opvangt en het ert te voorkomt.

Toch blifft de toetand bedenkelijk gepann en een onbezonnen daad, of zo ge w't, een koud wel overwoegen daad, zou voeder de zijn om den gruwel, waaraan we ha-st niet denken durven, in yang te zetten.

Het is't dat de republikeinen hunne bed e g'ne Italiaansche steden te gaan bombardeeren, hebben in 'tetrokken, heeft de onweerswolk die onheilspellend boven Europa hing, vor het oogenblik weer afgedreven.

Voor leevang? Nooit hield een plastische oetting zeevee' k'emen in van uitbreiding, door de passies die ern betrokken zijn or te zweven. Er koopt iets in Europa, dat slecht met moeit: door de verantwoordelijke staatlieden in bedwang gehouden wordt. Wij denken aan de roode mas als in Frankrijk, de anti-fascistische stemming in brede e e deren in Engeland, waar Chamberlain aan felle oppositie bloot staat, maar ook aan Italie dat zijn lot zo goed als ver'onden heeft aan dit van nationlistisch Soanje.

Zoolang de burgeroorlog in Spanje zal voortduren, zoolang zal men vor 'actoren staan, die als lont in het kru tvat kunnen die-en.

Te meer, daar er in Eurps e'ementen aanwezig zijn die, door het ontploffen van dit kruistvet het in ddal sien om kunne revolutionaire plannen te zien verwezenlijken.

Gebruik van den vrijen tijd

De wet heeft de werkuren geregeld, nu heeft diezelfde wet ook verlofdagen toegestaan, dat is zeer goed.

Maar niet zoo gauw was de wet in voege of menschen die belept zijn met de organisatie-manie en die denken dat een werkjaar steeds en overal geleid moet worden, zijn begonnen met uw vrijen tijd te regelen en velen van op zijn best te gebruiken.

Als groepen er van li naar de Arden-

nen te vervoeren of naar de kust, in hote te stoppen of rond te schikken in treen en autobus. overal wilden zij u heen brengen en zij kunnen zich niet inleeden dat gij eenvoudig en rustig zoudt lijven in dat kleine koninkrijkje dat lus heet.

Wilt ge mijn oordeel over dat soort menschen? Zij peilen en schandige en on-erlijke comedie die zich absoluut niet laat goed praten door het woordje hycie-ne. Deze comedie wordt alleen gepeid om u te vrien of om uw geld af te zetten. Gij wordt moeie, leep in de zottornij van het atijd in bewegeing zijn, van het al-tijd ergens anders naar toe, men slaet gewoonweg geen acht meer op te erschen van het familieven.

Het is veel en veel beter zijn vrijen tijd te lijten in de rustige kamite van het huislijk leven, in uw tuin bijv. of door flinke voetwandelingen te doen.

Uwe zenuwen hebben al genoeg te lijden gehad op het fabriek of kantoor. Het lawaai van de machiener, het schokken van de treinen die gij elken dag 's morgens en 's avonds noedig heet, de trams die ste di rond U lawaaien, de auto's die uw leven elk oogenblik in gevaar brengen zo ge u o ven niet steeds den kost geeft, hebben u al genoeg af'ebeld gansch het jaar door.

Den vraag ik me af, wat hebt gij meer noedig? Nieuwe reizen die u nog meer zullen vermoeien, het leven in hotel, waar de muziek en het gedur g op en neer ge-rop uw hoofd nog meer op hol zullen tre gen, stranden en waar ge tusshen de andere aardwonen lijk de men chen daar zijn, uw geld, op een oogenblik, kwijt zijt zijn zonder er waarlijk van te post-teeren, oftewel wat kalnte en rust te mid-den van een vriendelijk huishouden.

Stilte, kalmte, de drie open natuur, fris cheucht, en zenuwontspanning, ziedar enige middelen die U zullen opfrischen van het fabriek leven.

Werk wt in den tu'n, verzorg de bleemen, zet de groentebeidekens wat na gedurende uw vrijen tijd.

Tracht vooral de vriendelijke en aan-tre-rensante kanten van het familieleven te ontdekken en aan te kweken, sp el wt met de kinderen, en gebruik uw vrije dagen om de noodge reparat: te doen en het huis wat op te knappen. No dig uw vrienden ut om wat te kumen praten, breng een visite langshier: en lange daar, en ont-wijk elke opwinding en alle lawaai.

Zoo zult gij langzaam een goede gezindheid over u voelen komen, gij zult u goed gezond voelen en wanneer gij weer naar uw werk zult gaan zult gij 100 th, beter uitgerust zijn dan e'genen die gedurende hun vacantie'dagen langs hier en langs d'er ge'open en sereden zijn die hun tijd besteed hebben met in trein en autobus te ziten en ten slotte vergeten hebben dat uitrusten werkelijk ook rust vraagt.

De verantwoordelijkheid der Onderwijzers

De Burgerlijke Rechtbank van Bergen had te oordeelen over: eene zeer kiesche zaak, welke de verantwoordelijkheid der onderwijzers aanbelangt.

Op 23 November 1935, omstreeks 10 u. 's morgens, gnt een gemeente onderwijzer ut den omtrek van Bergen, zijn ho f-onderwijzer vinden en kreeg van hem ver-lof om de school te verlaten, om zich te gaan dien verzorgen door een timmeester.

De hoofdonderwijzer zou de leerlingen van zijn onde daan, tijdens d'ens afwezigheid h'waken, terwijl hij voortig zijne les te geven. De l kalen van beide klassen zijn geche den door een gang van 2,20 m. breed; de deuren zijn recht over elken-der.

Tijdens de afwezigheid van den onderwijzer zouden deze leerlingen een werk maken. Een der leerlingen keerde zich plots em op zijne bank en gaf een slag met zijn regel op den penhouder van een kleinen mede'erstus. Deze trok zich terug en stak zich met de punt van den hou-der liet linkeroot uit.

De ouders van den gekwetsten leerling stelden een proces in tegen den leerling en zijne ouders. Het parket leverde een hevel tot niet vervolging af, daar de gekwetste leerling zijn maat had geplaatst d'or dezen met zijn penhouder in den rug te steken en het slachtoffer zichzelf kwatte door z'ch plots terug te trekken, toen de andere zich omkeerde. De ouders dagden alsdan beide onderwijzers voor de Burgerlijke Rechtbank, ten einde van hen verpeding te bekomen voor de schade berokkend aan hun zoon.

Na rijp beraad heeft de rechtbank den onderwijzer nitten zaak gesteld, daar hem geen enkele fout kon ten laste gelegd worden.

Doch de hoofdonderwijzer, die het toezicht der lagere klas op zich nam, werd verantwoordelijk gesteld, daar hij bleek

dat de jeugdige leerlingen gebruik hadden gemaakt van het onvdoende toezicht, om allerlei poetsen ut te halen en dit getrek aan toezicht dus oorzaak was van het ongeval.

Het slachtoffer zelf is echter ock verantwoordelij, daar hij door zijn handelwijze het ongeval uitlokte.

Derhalve legt de rechtbank de twee derden der verantwoordelijkheid ten laste van den hoofdonderwijzer en één derde ten laste van het slachtoffer en durdt een deskundige aan om het bedrag der schade va t te stellen.

DE VREEMDELINGEN IN BELGIË

M. Lchaat, communist, ondervroeg de Regering over het terugrijven van Duitsche en Oostenrijksche uitgewekenen, die wilkeurige uitzettingen spijs de asylrecht enz.

Uit deze ondervraging is gebleken dat waarlijk veel uitgewekenen, vooral politieke uitgewekenen, erg te beklagen zijn en vor veel de zelfmoord het s'ot van de rekening is. Duitschers, Russen, Oostenrijkers, ontvluchten hun land en zullen wel'dra netens meer aanvaard worden.

Dat is een zeer treurigen toetand voor veel van de men chen die hun land ontvluchten en zich in den vreemde willen gedragen naar de wetten en gebruiken van het land waar zij hun toevlucht namen. Doch de meerderheid dezer vreemden zijn niet zelden gevarlijke kerels die niemand vertrouwt of mag vertrouwen.

Het antwoord van den heer Minister was b'terevooen klaar:

De vreemdelingen moeten in 4 reek en worden ingedeeld: Deze die sedert geruimen tijd in België wonen, deze die er komen vegens zaken of als toerist, deze die er zich voor goed willen vestigen, deze die politieke uitgewekenen zijn. Naar gelang elke categorie worden reges bepaald die weld in toegepast. Een commissie daartoe speciaal aangeesteld brengt immer advies ut. De vreemdelingen hebben alle waarborg n. De advokaten mogen er pleiter.

Doch deze die van het asylrecht genieten, moeten zich onderwerpen aan zekere reges. Vooral de politieke uitgewekenen moeten de groot te be chidenheid aan den dag leggen.

Wij hebben in België 320 duizend vreemdelingen, d.i. meer dan de heele bevolking van het Groot-Hertogdom Luxemburg.

Men mag z'ch niet bloot stellen aan het gevaar van maatschappelijke of economische beroering!

Het vraagstuk van de werkloosheid mag evenmin ut het oog verloren worden. Er werken 8000 vreemden in de mijnen van Limburg en onze arbeiders zijn zonder werk.

Ten anderen alle landen treffen strenger maatregelen. Wij deden zulks ook in 't belang van het land.

De herziening van het Alkoolregiem

Men weet dat in het ministerie van Justitie een ontwerp tot herziening van de alkoolwet wordt voortred. De nieuwe regeling zou den verkoop van alkool toelaten door personen, die daartoe vergunning teatten en een bijzondere beekhouding draatte zouden houder. De verkoop zou ma r toegelaten zijn op bepaald uren van den dag, bijvoorbeid van 12 tot 14.30 uur en van 19.45 tot 21.30 uur.

Tevens zou de wet op de dronkenschap verscherpt worden, de alkoolverkoop op krediet zou l'etageid worden, enz. Een gedeelte van wat de taks op het alkoolverbruik zou opleveren, zou besteed worden aan propaganda tegen het alkoholisme.

Beraadslaging bij den Eerste Minister.

Minister Pholien heeft Maandag morgen de door hem voorbereide oplossing van het vraagstuk voorgeleid aan eerste minister Spaak en minister Dierckx. Minister Merlot en Marck, de eveneens deel uitmakende van het beperkt konit: voor het alkoolverkoopstuk was niet oet.

In de besp eking van Maandag morgen werd de gedachte vooruitgezet dat, daar een definitieve regeling van het vraagstuk in zijn geheel uitgebreid en ingewikkeld is, men ongetwijfeld best zou doen intuschen een gedeeltelijke en voorloep'ge oplossing te treffen.

Dit zou dan een proef kunnen worden die nog d't jaar zou kunnen genomen worden, bijvoorbeid van half Juli tot het einde van het jaar. Intusschen zou er ook meer tijd overblijven voor een algemeene regeling van het vraagstuk. De kwestie is evenwel te hogverre het

mogelijk zal zijn de beoogde proefneming nog wettelijk te kunnen voorzet. Immers een ontwerp is daarto noedig dat dus nog v'or het zomerverlof door Kamer en Senaat zou moeten goedgekeurd worden.

De Burgeroorlog in Spanje

VOOR WANNEER HET EINDE VAN DE MOORDPARTIJ,

Men tracht te gewagen van een nakende beslissing in den onmenschenlijken strijd, dien de Spanjaarden e kander le-oren. Naar thans van nationalistische zijde wordt vernomen, wo d: de strijd aan het front van Teruel, aan beide kanten van den weg Teruel-Sagunto, hardlekkig voort-geset. De regeringstroepen doen zulke sterke tegenaanvalen, dat dit gevecht var beslis en en aard schijnt te zijn. Generaal Varela verklaarde in verband hiermede:

— Ik denk dat, als de Voorzienigheid ons blijft bijstaan, zoals totnu toe, deze poging van de rooden de geburtenissen zoodanig zou kunne verhaasten, dat in dezen sector de beslissing zal vallen. Ik zeg dat niet zonder grond, maar omdat ik volkerd bewe, gr'nden heb en redenen om te gelooven dat ik mij niet vergis.

In d' gevecht hebben de rooden geweldige kracht panningen verricht. De hevigste gevechten hebben plaats in het Zuid-Westen van Sarria, in de Muelastreek, waar de nationalisten heer en meester blifven. Het dorp Sarria is geheel ontruimd. Het is erg geteiderd door de artillerie, maar de kerktoren is onbeschadigd gebleven.

In den sector van Fuentevejuna, op de grens van de provincies Badajoz en Cordova, waar de nationalisten onlang verscheidene dorpen op de regeringstroepen veroverden, hebben de republikeinen een tegenoffensief ontkend en slaagden er in, eenige dorpen en heuvel 555 te heroveren.

Nat regeeringsvliegtuigen de nationa-lijste schellingen geruimen tijd gebombardeerd hadden, trokken twee republikeinse infanterie bataljons, gedekt door een aantal lichte tanks, ten aanval. De nationalisten moe ten de vlucht nemen en vijftig huizen, we den gevangen genomen. Toen de witten hun nieuwe stellingen achter het front betrekken hadden, vo gde ten tweede aanval wederom trokken de roode tank op de witten los. Opnieuw ging de republikeinse infanterie tot een stormaanval over. Er ontstonden verwoede gevechten van man tegen man, zoodat de republikein che bommenwerpers niets konden uitrusten, daar ze gevaar liepen de eigen troepen te treffen. Volgens de linkse berichten is de oorlogsbuit zeer groot. Onder de gevangenen bevinden zich vele buitenlanders.

Nationalisten en republikeinen melden successen.

Na de innane van het dorpe Araya, die Dinsdagavond plaats had, hebben de nationalisten in denzelfden sector nog nieuwe successen behaald, evenals in de sectoren Artana en Sarria, hoewel de republikein en overal heftig tegenstand geboden hebben en nog bieden.

Ten Zuid-Westen van Bechi slaagde de nationalistische cavalerie er in Artina tot 2 km te naderen. Verder naar het Noorden, in de omgeving van Ribesalbes, berichten de nationalisten, dat zij den weg in de richting van Zucayna hebben afgesneden en er geslaagd zijn, ondanks het feit dat de bergbekken sterk gestogen zijn, een aantal heuvels te bezetten.

Ook de weg van Bechi naar Nules is afgesneden, en hierdoor wordt de positie der republikeinen in den sector van Burriana kritiek.

Voorts wordt ut Saragossa gemeld, dat de bekende Lister- en Elcampesino-brigade; weggevoeren zijn van de Catalaanse front en ter versterking aan de verdediging van Sagunto zijn toegevoegd.

De republikeinen melden successen in de strek ten Noord-Westen van Cordoba. Zij zouden er in geslaagd zijn een aantal bergstellingen te veroveren en te verbeteren. In den sector van Pennaraja, van het Estremadurafront zijn zij voorbij Val Sequillo gerukt. Losaroes is wee in hun hands gevallen, na een hevig gevecht, waarin 3000 nationalisten gevallen zijn. De berichten der republikeinen van het front van Ca tellon vermelden slechts, dat de nationalisten een aantal gedaan hebben op de linie bij Ribesalbes.

Steeds lichten hardnemanten.

De nationalisten gaan voort met hunne luchtombombardementen op open steden, waarbij telkens groote stoffelijke schade aangricht wordt en vele burgerlijke slachtoffers te betrouwen zijn.

Italiaansche vliegtuigen hebben op de haven van Valencia een ijel bombardement